

JUGOSLOVENSKI OBZOR

OFFICIAL ORGAN OF SOUTH SLAVIC BENEVOLENT UNION "SLOGA" AND "ALLIANCE LILY OF WISCONSIN", MILWAUKEE, WISCONSIN

Entered as second-class matter January 21, 1926 at the post office of Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879

MILWAUKEE — WEST ALLIS, WIS., JUNE 4, JUNIJA 1936.

LETO VIII. — VOL. VIII. — ESTABLISHED 1913.

ŠT. — NO. 387.

Iz rodnih krajev

* Žalec dobi novo šolsko zgradbo. V Žalecu se vrše priprave, da se še letos zgradi šolsko poslopje za osnovno šolo, ker se meščanski šoli prepusti sedanja šolska zgradba. Dočači činitelji so v polni meri storili svojo dolžnost, žal se pa zadeva zavlačuje na višjih mestih in se tako izgublja za gradbena dela ugodni čas. Naval mladine na lani otvorjeno meščansko šolo je že prvo leto tolik, da bo v jeseni velika stiska za učne prostore, ako šola ne bo pravočasno zgrajena.

* Državni svet je razveljavil združitev občin Radgonskih občin. Proti združitvi trške občine Radgome z okoliško občino se je bivša samostojna trška občina pritožila na državni svet z utemeljitvijo, da je o-krog 50 podpisnikov z ozemljem terške občine svoje podpise na vlogi za združitev z okoliško občino preklicalo, ko so izvedeli za kaj prav za prav gre. Zadari tega je izjavno za združitev trške in okoliške občine podala le manjšina volilcev, med tem ko se je občinski odbor odločno izjavil proti združitvi. Na ta način, pravijo pričniki, niso bili dani pogoji, ki jih zahteva zakon o občinah za združitev dveh občin. Notranje ministrstvo se je postavilo na stališče, da preklica podpisov ne more učuvati, ter je odredilo združitev. Nato je banska uprava razpisala voblast za novi občinski odbor združene občine Gornje Radgome. Volitve so se tudi že izvršile. Državni svet je zdaj ugodil pritožbi trške občine gornjerdonske in razveljavil združitev trške in okoliške občine. Državni svet se je pri tem postavil na stališče, ki ga je že samo notranje ministrstvo ponovno zavzel, da je preklica podpisov veljavna, ako je izvršen, preden je izdana uradna rešitev glede dotednega predmeta. Ker proti sodbi državnega sveta ni pritožbe in je odločitev državnega sveta izvršena, bodo upravna oblastva morala novo občinsko upravo združene občine Gornje Radgome razresiti in vzpostaviti prejšnjo občinsko upravo okoliške občine gornjerdonske.

* Dunajska zavarovalna družba "Feniks" v polomu.

Dunajska zavarovalna družba "Feniks", ki ima svojo podružnico tudi v Jugoslaviji, je zaradi raznih zlorab vodstva prišla v polom. Zavoljeno je nastalo uznemirjenje tudi med zavarovanci jugoslovenske podružnice "Feniks" v Ljubljani. Ker je pri nas mnogo Feniksovih zavarovancev, je voda izdala za ljubljansko podružnico uredbo, s katero je za dobo treh mesecev ustavljen izplačevanje posojil in odkupov. Vsa ostala zavarovalna izplačila pa se, kakor objavlja ravnateljstvo ljubljanske podružnice v listih, v redu izplačujejo. Vladna uredba ima tudi namen, da se da družbi možnost, da v teku treh mesecev ugotovi natančno dejansko stanje in da se med tem izvršita preosnova družbe v Jugoslaviji in popolna osamosvojitev od tujine. Ravnateljstvo "Feniks" v Ljubljani je pozvalo v listih svoje zavarovance, naj se ne dodo od nikogar begati, ampak naj se z zaupanjem obračajo nanj, da jim postreže z zaželenimi natančnimi pojavnili. Ravnateljstvo naposled izjavila, da se vsa zavarovanja, z katere se v redu plačujejo premije, v polni veljavijo.

* Trije delavci so utonuli v Dravi. Nedavno se je zgodila

pri Sv. Janžu na Dravskem polju velika nesreča. Med Sv. Janžem in Vurbergom regulirajo že dalje časa Dravo. V to svrhu prevažajo z levega na desni breg debelo kamenje, ki ga rabijo pri regulaciji. Usodenega dne je vozilo šest delavcev težko naložen velik čoln kamenja z vurberškega na desni breg pri Sv. Janžu. V čolnu so bili delavci Ivan Pekola, Alojz Kranjc in Martin Brodnjak, vsi trije iz Loke, Friderik Pečnik in brata Franc in Alojz Gorinšek, vsi trije iz Rožnje. Bili so že blizu obrežja, kjer so nameravali kamenje izložiti, pa je zagrabil čoln vrtine in ga je potegnil na dno. Trije delavci so se rešili, a Ivan Pekola, Alojz Kranjc in Friderik Pečnik so utonili. Franceta Gorinška je brat z velikim naprom rešil z objemov deroče reke. Ponesrečeni, ki so bili pridni delavci, zapuščajo vse na krovina snov ostane omejena na cirkulacijo omenjenega lista.

* Nenavadni primer pomladitve. V Novem Sadu se udejstvuje kot pomlajevalec zdravnik dr. Slavko Uzelac, ki gre še dalje, kakor je šel znani pomlajevalec profesor Voronov. Žlez za pomlajevanje ne jemlje od opic, temveč od ljudi. Beograjska "Politika" je obširo opisala nenavadni primer pomlajevalne operacije. Neki beograjski bogatin je prosil dr. Uzelca, da bi nad njim izvršil operacijo in da bi mu sededa tudi našel mladega človeka, ki bi proti primerni odškodnosti prispeval svoje žleze njegovemu pomladitvu. Našli so nekoga 20letnega brezposelnega delavca Rada Marića, ki se je s starim beograjskim bogatino ponadal za tri tisoč dinarjev. Do take pogodbe je prišlo, ko je zdravnik mladenič izjavil, da operacija ne bo huda, da njegovo zdravje ne bo trpelno in da lahko že po nekaj urah zapusti zdravilišče. Šlo pa ni takto, kakor je zdravnik obljudil. Oba operiranca sta pretrpela desti bolečin in mladenič, ki je prodal svoje žleze, je ležal več dni v zdravilišču. Zaradi tega je zahteval več denarja in dobil je še 1000 Din.

* Nad posteljo mu je gorelo.

Te dni je zgorela viničarija posestnice Kuglerjeve v Poljčanah, ki ima svoj vinograd v uro oddaljeni Pečici. V hiši je stanoval 80-letni starček Počivavšči Jože, ki ga je gospodinja iz usmiljenja vzela pod streho. Starček si je usodenega večera močnejše zakuril kakor po navadi in legal v posteljo. Komaj je dobro zadremal, se je vnela streha in po njem bi bilo, da ga niso rešili sosedje. Ogenj so povzročile iskre, ki so šivale iz prepotrege dimnika na slammato streho in jo zažgale.

* Smrtni padec čez pečino.

Laška mladina že od nekdaj proslavlja prvi maj na Hunu. Tudi letos se je večje število napol odraslih fantov napotilo na Hun um počeni, med njimi tudi brivski vajenc 17letni Leskovšek Viktor. Fantje so napravili na vrhu velik ogenj ter iskalni dračje. Leskovšek je plezal na rob strme pečine, kjer se je prikel za grm, da bi dosegel suho vejo. Grm pa se je odtrgal in je padel Leskovšek preko stene do 50 metrov globoko. Počela mu je lobanja ter je ostal na mestu mrtev. Nešrečna mati je obupno jokala nad trupom svojega edinca. Pokojni Leskovšek je bil vajenc pri brivni Novšaku. Bil je mirnega znčaja in splošno pri-

Vprašanje usode slovenskega časopisa v Ameriki

Mr. Frank Krže, bivši urednik raznih slovenskih listov v Ameriki in izdajatelj nekdajnega "Časa", ki živi sedaj v New Yorku, že nekaj mesecev sem piše četrtkovih izdajah "Glasa Naroda" zanimive članke iz našega preteklega življenja v Ameriki in o problemih, ki so vitalne važnosti za našo bodočnost, kolikor nam je je še določeno.

Mnogi teh člankov bi v interesu splošnosti našega narodnega življenja in tež deželi pač zasluzili, da pridejo pred oči slehernemu našemu človeku, ki čita ta ali oni list, katero nalogi pač najlažje vršili dnevniki, ki vsekakor razpolagajo z znatno večjim obsegom prostora kot kak teknik ali mesečnik. Žal, pa tegu dolej nismo opazili v ena vse na krovina snov omenjena na cirkulacijo omenjenega lista.

"Jaz sem bil začetnik gibanja za samostojno glasila, ko sem se na konvenciji SNPJ. 1. 1907 boril za to in tudi zmagal. Vzroka sta bila dva, ki sta me vodila za to gibanje. Prvi je bil ta, da se organizacija osamosvojila pred odvisnostjo, drugi, da se izboljša naš tisk. V tistih letih in še precej časa potem smo imeli po veliki večni slabe liste. Zmožnih ljudi ni prišlo dosti iz starega kraja in tedanjih urednikov se največ kar sproti šolali pri svojih listih.

"Vedel sem pa, da je v Ameriki kak ducat zmožnih ljudi, katere bi se bilo lahko pridobil za sodelovanje. In računal sem tako: če organizacija izdaja svoj list, ne bo imela nobene tiste brige, ki ji pravimo: naročnika. In lot nadaljnja posledica tega: ne bo gledala, da z listom dela profit. Torej: ostalo bo dovolj denarja na razpolago, da se bo pritegnilo razne zmožne ljudi za stalno sodelavce. In ti duševni delavci naj bi bili popolnoma prosti. Vsak naj bi pisal o vsem, kar je med nami in sicer popolnoma prosto in odkrito, zakaj u-speh in napredek sta odvisna vselej od svobodnega izražanja.

"Kako pa nastane ta dolg? Nekomu naročina poteče. Človek čaka teden, dva, včasih tudi po več mesecov mislec: se bo domislil. Pa se ne domislil. Potem pride dodatno delo in stroški: pisati opomin. Včasih pride kaj, včasih nič. In na koncu ne preostaja drugega, kakor naročnika črtati in največkrat tudi dolg z njim:

"Dolga bi se ognil človek, če bi list takoj ustavil. Ampak to ni tako lahko. Naši ljudje odpuste marsikaj na tem svetu samo tega ne, če se komu list ustavi.

"Čitam večkrat po naših listih opomine in vselej me zabolli sreča, da se jemlje prostor v listu za take stvari, ki bi morale biti osebni ponos vsakega človeka, da se nameča plača, kar je dolžan.

"In je še nekaj zraven. Koader živi na človek, je gotovo še nekaj naših, ki misijo, da lahko žive brez vsakih obveznosti napram svojem sosedu. To se pravi: ne potrebujejo in ne podpirajo nobenega lista. Kolikokrat pride prilika, da je človek pri volji in denarju, da se naroči. Treba bi ne bilo drugega, kakor dobre besede, pa bi šlo. Ampak taka dobra beseda je redka.

"Danes je položaj dvakrat težji za naše liste, kakor je bil sploh kdaj poprej. Vzrok je ta, ker nas je vedno manj. Dokler nas je bilo dosti, se je včasih izplačalo poslati zastopnike po deželi. Tako se je dobilo vsaj nekaj tistih, ki čakajo, da mu pride nekdo osebno pod nos. Danes se to ne izplača več. Premalo nas je in človek, ki potuje, ne zasluži niti za stroške.

"Sedem listov, ki so odvisni od naročnine, more živeti le, če imajo nikošča naročnike. Torej: od teh je odvisno življenje lista. Oni imajo v rokah usodo lista. Oni ga lahko izboljšajo, če stope svoje dolžnosti napram listu in narodu. Oni ga lahko pokopljejo, če ga opuste. Torej: vse je odvisno od njih samih. Zakaj centrala lista ni drugega, kakor da se uredi gradivo,

"Naročniki, vi ste gospodarji in od vas je odvisno življe-

Po naših naselbinah

— V Bridgeville, Pa., bivalo Frances Oblak je dobila iz starega kraja vest, da ji je v Št. Vidu nad Ljubljano umrla teta Jožefa Grile, stara 86 let.

— V Moundsville, W. Va., se je 14. maja smrtno ponesrečil pri delu v premogovniku Martin Prag, star 49 let in doma iz Černuč pri Kostanjevici na Dolenjskem. Zapušča ženo in dva otroška.

— V Kansas City, Kans., je umrla rojakinja Katarina Sečen, rojena Ritmanič, stara 44 let. Doma je bila iz vasi Dolence, fara Adlešiči. V Ameriki je bivala 30 let. Zapušča moža, štiri sinove in šest hčer.

— V Pittsburgu, Pa., sta se poročila Martin Kolene ml., in Jennie Roje. Ženin je sin znanega rojaka Martina Kolence, ki je dolgo let živel v Jennie Lind, Ark., nevesta pa je hči Johna Rojea iz Girarda, Ill.

— V Sharonu, Pa., bivalo Frances Valentinič, roj. Francelj, je prejela vest, da je v Japljevu v Strugah umrla njena mati Frančiška Francelj, stara 70 let. V Ameriki, v Sharonu, Pa., zapušča še eno hčer, sina in tri brate v Pueblo, Colo. v starem kraju pa sina, hčer in brata.

— Steve Pribičevič, ki je v začetku maja v South Chicago streljal na vodox Savo Gojčič in jo težko ranil, ker ga je zavrnila, se je prejšnji teden na dvorišču njenega stanovanja obesil. Ko je voda v sledo zjutraj vstala in pogledala skozi okno, je videla Pribičeviča viseti na drevesu. Pribičevič je bil pod poročom izpuščen iz zapora in se je imel 5. junija zagovarjati pred sodiščem. V starem kraju zapušča ženo in otroke.

— V Kansas City, Kans., je umrl tamkajšnji najstarejši slovenski naseljenec Marko Medved, star 72 let. Pokojnik je delal 44 let za Arnonu klavniško družbo. Doma je bil iz vasi Dolence Podgora, fara Stari trg ob Kolpi. Zapušča ženo, tri sinove, dve hčeri, devet vnukov in enega brata.

— V Montevideu, Uruguay, Južna Amerika, so dne 12. aprila našli pri Mercedesu mrtvega 39letnega Franca Zoreca iz Petelinj na Krasu. Zorec je bil straten lovec in smrт ga je doletela na lov. Podrobnosti njenega smrti niso znane in se ne ve, ali gre za nesrečo ali umor. To je že šesti slučaj nasilne smrti v omenjeni naselbini.

— V Jolietu, Ill., je avto povozil 16letno Mary Kambič, ko se je vračala iz šole. Istotam je umrl roják Frank Vidic, star 72 let in doma iz Št. Vida na Dolenjskem. V Ameriki je živel 48 let, in zapušča ženo in sedem sinov ter dve hčeri.

— V Kitzville, Minn., sta se poročila Matt Fink in Ana Klobučar ter James Štukel in Esther Boatman. — Paul Kalan, ki si je pred dvema letoma v rudniku poškodoval čeljust, se je podal v Mayo kliniku v Rochesteru, Minn. — Po več mesecem obiski v drugih krajih Evrope se je vrnil domov poznani rojak John Vertin.

— V Calumetu, Mich., sta se poročila Matt Fink in Ana Klobučar ter James Štukel in Esther Boatman. — Paul Kalan, ki si je pred dvema letoma v rudniku poškodoval čeljust, se je podal v Mayo kliniku v Rochesteru, Minn. — Po več mesecem obiski v drugih krajih Evrope se je vrnil domov poznani rojak John Vertin.

— V Coverdale, Pa., si je 16. maja s kroglo končal življenje roják John Bajt, star 40 let in doma iz Čeplesa pri Cerknem, okraj Planina. Tu zapušča ženo, dva brata in sestro, v starem kraju pa dva brata in dve sestre. Vzrok samomora ni znani.

— V Jolietu, Ill., je avto povozil 16letno Mary Kambič, ko se je vračala iz šole. Istotam je umrl roják Frank Vidic, star 72 let in doma iz Št. Vida na Dolenjskem. V Ameriki je živel 48 let, in zapušča ženo in sedem sinov ter dve hčeri.

— V Brooklynu, N. Y., je umrl nenačne smrti rojakinja Mary Ivanšek. Doma je bila iz Sel pri Brezicah na Štajerskem.

— V Washoe, Mont., je rudniška družba Anaconda Copper and Coal Co. za vedno zaprla svoj rudnik. V tem rudniku je delalo mnogo naših rojakov, ki so sedaj hudo prizadeti. Mnogi ne vedo, kam bi se podali.

— V Indianapolisu, Ind., bivalo Annie Urbančič je prejela iz domovine vest, da je v Št. Vidu nad Ljubljano umrl njen oče Ivan Cucek, star 62 let. Bil je dvakrat v Ameriki, prvič v Indianapolisu, drugič pa v Clevelandu.

JUGOSLOVENSKI OBZOR

THE JUGOSLAV OBSERVER

The only Jugoslav Newspaper in Wisconsin. — Published weekly by the
OBZOR PUBLISHING CO.
Frank R. Staut, Editor & Publisher
630 W. National Avenue — Tel.: MITCHELL 4373 — Milwaukee, Wisconsin

65

SUBSCRIPTION RATES:

One year	\$2.50
Six months	\$1.50
Europe and other foreign countries: one year	\$3.50
Six months	\$2.00

Dopisi brez podpisov se ne priobčujejo. — Za vse ostale dopise odgovarjajo dopisniki sami in ne uredništvo. — Rokopisi se ne vracajo. — Pri spremembah naslova naj naročniki navedejo poleg novega tudi staro naslov.

Lokalne novice

Dva nova groba. V sredo čanov. Razkazala sta jima obšeno letovišče, ki ima krasno leto ob kristalno čistem jezeru (ki je v ostalem edino izmed treh v državi, v katerem se nahaja postri, te najlahtnejše izmed rib), z obsežnimi gozdovi v ozadju. V njih se skriva tudi številne srne in jeleni, ki včasih prihajajo prav v bližino poslopja, ki mirno počiva v tihem, gozdnem zelenju.

Vile rojenice so se zglašile te dni pri družini William M. Mraz, 2066 So. 77th St., v West Allisu in jutri sklepajo skupaj.

Poročna dovoljenja so vzel te dni: John Dolenšek Jr., 2272 So. 28th St. in Alice Czezniewski, 2166 So. 33rd St.; William Stopar, 3403 W. Scott St. in Lucille Ozminkowski, 1640 So. 12th St., ter Elsie Grabner, 620 W. Wisconsin Ave. in George P. Maras, 1044 N. 8th St. — Bilo srečno!

Obiski. V torek se je v našem uredništvu zglasila Mrs. Elizabeth Rakovec iz Evelethia, Minn., delegatinja na pravkar minuli konvenciji Slov. Žen. Zvez. Prišla je v spremstvu svojega brata Mr. Cirila Muškeveca, ki je bil zelo vesel svodenja s sestro po dolgih letih ločitve. Po končani konvenciji je zato ostala še nekaj dni gost njegove družine in se v sredo vrnila na svoj dom. — Pred povratkom v Cleveland so se zglasili tudi Messrs. Anton Grdina, njegov bratrancec Jože Grdina in John Dolčič iz Girarda, O., ki sta prvega spremljala na njegovih turajih po nekaterih slovenskih mestih s kazanjem starokrajskih slik. V zvezi z namenom njihovega potovanja so moral prevažati s seboj obsežno in težko opremo obstoječo iz raznih aparativov, kar je vsekakor bilo naporno in nehvaležno delo, ki je z ozirom na znatne potne v druge stroške prinašalo še materialno izgubo, namesto, če že ne skromnega dobička, vsaj kritje teh stroškov. — Vsem hvala za obisk!

Obiski k Rev. L. Gladeku niso dovoljeni. Stanje Rev. Luke Gladeka je še vedno resno in zato se nas iz bolnišnice obvestili, da obiski v njemu niso dovoljeni. V ponedeljek je dobil transfuzijo krvi, te dni pa bo izvršena na njem operacija. Bolnik je zato potreben popolnmir. Tripi na neki želodčni bolezni, katere značaj združniki še niso točno ugotovili. Kakor hitro bodo obiski zopet dovoljeni, bomo o tem poročali.

Avtomobilská nezgoda. V soboto zvečer je na So. 17th in W. National Ave. avtomobil povezal rojaka Franka Rabesla, starega 57 let, pri čemer je dobil težke poškodbe. Prebito ima tudi lobano in se nahaja (ki je v ostalem edino izmed imen tudi lobano). Prepeljan je bil v General Emergency bolnišnico.

"V ribe" sta šla zadnjebodo pozna slovenska trgovca Anton in Steve Novak, in sicer na posestvo slednjega ob Traut jezeru v severnem Wisconsinu, kakih 270 milj od Milwauke. Ostati sta nameravala tam teden dni, smrt brata Mrs. Anton Novak, je počitnice obema prekinila in sta se že danes vrnila. V nedeljo sta ju tamkaj presenetili naš urednik in njegova soprga, ki sta napravila dvadnevni izlet v severne gozdove in sta v Boulder Junction slučajno izvedela o obisku obeh Milwau-

"Res, imeli ste vedno ceno elektriko v tem mestu — mnogo cenejšo kot se večina ljudi zaveda.

"Ampak — s popularnim '10 za 1' načrtom, podaljšanim do prihodnjega zapiska v decembru — kakšna prilika okoristiti se s še cenejšo elektriko!

"Operativni stroški za nov električni hladilnik ali štedilnik bodo tako skrajno nizki, da si kar ne morete dovoliti, da bi bili brez njega."

Vi ne verjamate, kar pravim?

"No, poslušajte! 67.000 družin se je poslužilo ugodiosti '10 za 1' načrta od zadnjega oktobra. Vprašajte eno od teh — povede vam bodo da je takuk leta. Ne 'bargain' 1, 2 ali 3 dni, ampak 'bargain' 6 mesecov.

Tu je, kako se lahko okoristite s to neza-

sljšno ponudbo!

Ako, na pr., je vaš račun lani v juniju znašal \$2.50 — vi jo lahko rabite dvakrat toliko tu junij za samo 25¢ več (10% od \$2.50) ... Ako želite vedeti, kakšen je bil vaš račun lani, poklicite nas (DALY 6600 — Extension 300). Postrežemo vam radi z lanskimi številkami. Ne čakajte — Kupite To Ugodnost Sedaj!

"10 za 1" Načrt

za rezidenčne, predmestne in trgovske odjemalce razsvetljave.

Vi lahko rabite kolikor želite elektrike do dvakrat toliko kot lani za samo 10% povisja na sveto, ki ste jo plačali lani v istem mesecu. Večja, kakor dvakrat tolikšna poraba kot lani, ako katera, se računa 2¢ za vsako kilovatno uro.

The ELECTRIC COMPANY
THE MILWAUKEE ELECTRIC RAILWAY AND LIGHT COMPANY

Vprašanje usode slovenskega časopisa v Ameriki

(Nadaljevanje s 1. strani)

čim drugim, da se omogoča izdajanje. Vse te je dokaj žalosten dokaz našega požrtvovalnosti in zavednosti.

"Čim manj nas je, toliko večje postajajo dolžnosti naših sebi v svojem narodu, če hočemo, da ostanemo živi.

"Nekaj malih dohodkov imajo listi tudi od oglasov. Bili so časi, ko so naše trgovine precej oglaševali, oziroma: trgovci so precej dali za reklamo. Komu pa? Listom? Ti so dobili najmanj. Navada je bila tak, da smo prirejali polno veselic in zabav. Precejšen del je bilo takih, da so izdajale kake reklame. In v ta namen so izbrali izmed sebe navadno po par članov, takih, ki so lahko dosti prenesli in bili poznavani v vsakem salunu ali privatni točilnici. Ker so bili 'fest fantje' so pobrali dosti in društvo je lepo spravilo vse. Potem, ko je bilo vse končano, je pa prišlo poročilo v ta ali oni list — seveda zastonj, zakaj takih stvari se ne plačuje pri nas. In še več. Se predno je bila zabava, je bil dopis z navadnimi frazami o razmerah, potem pa vabilo na veselico — seveda spet zastonj. Kar so naši trgovci izdali za oglase, je šlo štiri petine v grobu privatnih blagajn in le petina tistim, ki bi bili upravičeni do vsega — namreč listom. Zaman smo živeli med velikim narodom, ki prodaja liste in magacine po cenah, da bi bil prazen papir vreden trikrat toliko. Ampak ameriška industrija in trgovina se je zavedala svoje dolžnosti napram svojemu tisku, med tem ko se mi nismo nikdar.

"Taka je preteklost našega tiska, in v tem znamenju gremo še vedno dalje. Boji na vse strani — za naročnine, oglase, cirkulacijo. Ampak vse, gre le tako daleč in ne delj. Jaz imam prilično dober vpogled v stanje naših listov in povem vam,

da jih je precej prav na robu propada. So, kakor bi rekel, na zadnji nit. Ta nit je včasih čudovito močna in trpežna, trajala leta in leta v vednem upanju, da se obrne na boljši. Ali se bo? Mogoče je vse. Jaz

ne pišem s tem reklame za noben list, pač pa pišem za vse skupaj, kar je neodvisnih. Mogoče je izboljšati in vtrditli liste le s tem, če se živi naročniki, ki zaveste svojih dolžnosti. Drugače ne gre. In povdajam še enkrat: ne samo, da plačate svoje, ampak da pomagate orati na novem polju z dodatnimi naročniki. Dobra beseda o pravem času med svojimi znanci in prijatelji je vselej nov naročnik. In v vsakim naročnikom je stanje lista nekoliko izboljšano, kakor je v vsakim izgubljenim poslabšanosti.

"Kar smo dosegli med nami, je vse delo slovenskih listov. In bilo bi lahko vsega več, da smo se zavedali svojih dolžnosti. Čudno se mi zdi, da se za pijačo najde vselej denar, za list ga pa največkrat manjša. Ko sem sam izdal list, se boiral z vsemi težavami, kot se bore še danes, pa sem ob neki priliki vzel svinčnik v roke in začel računati, koliko izda v enem letu slovenski Cleveland za vino. Prišel sem do ogromne številke: četrtna milijona doljarjev. In premišljal sem: ko bi se Cleveland eno samo leto odpovedal pijači in dal tisti znesek za liste, pa bi bili preskrbjeni vsi. In bilo bi brez primere več zdravja, boljše razmere in manj zmešanih glav. Pijača je navsezadnje opis, ki nikdar ni napravil še kaj dobrega in ne bo.

"Če hočemo ostati živi, je treba na delo. Če prepricam s temi besedami samo vsakega desetega človeka, bo veliko pomagalo. In kdo bo bolj vesel kot jaz, ki mogoče čutim bolj kot vi drugi, kaj pomeni živo življenje med hrijočim in umirajočim narodom?"

IZ RODNIH KRAJEV

* Med pogrebom oživel. V vasi Markovem domu, občina Risan, so imeli zanimiv primer dozdevne smrti. Stana Lazovičeva je zbolela in čez nekaj dni navidezno umrla. Položili so jo na mrtvaški oder, kjer je ležala vso noč in drugi dan dopoldne, potem so jo pa hoteli po-

kopati. Med potjo na vaško pokopališče je pa naenkrat sedela in vprašala, kam jo nesejo. Pogrebci so se seveda prvi trenutek silno prestrašili, potem se je pa strah poleg in Stana se je vrnila domov.

* 30 kg stotakov in tisočakov. K trgovcu, ki kupuje s starim papirjem in odpadki, je prinesel neki Mariborčan 30 kg bivših starih avstrijskih bankovcev. Bili so vmes petaki in desetaki, največ pa stotakov in tisočakov. Veliki kup papirja, ki je predstavljal še pred 20 leti veliko premoženje, so zdaj prodali kot star papir ...

* Junci so ga usmrtili. Usodna smrtna nesreča se je pripetila v Leskovcu v Halozah. 28-letni posestnik sin Franc Mlakar je šel z bratom gospodarjem na domačem posestvu, zvečer po travo, ki sta jo nakosila po travniku. Franc je vodil za vrv mlada volička, ki sta bila vprežena v voz. Živali se nista bili dobro izučeni za vprež in zaradi tega silno plasnili. Naenkrat sta zdrveli v vozom naprej ter pri tem sunili voznika s tako silo, da je odletel v stran in z vso močjo udaril z glavo ob cestni kamen. Počila mu je lobanja in je po kratkem smrtno boju izdihnili. Nesreča priljubljenega fanteta je povzročila med domačini spoščno sočutje.

* Možnar je dva razmesaril. V Valpči vasi pri Semeču sta pripravila 21letni kolarski pomičnik Lojze Benčič in 24letni mizarski pomičnik Tome Lukšič možnar, ki je prišel v žigalno vrvico, a še preden se je zavedel, je nastala tako silna eksplozija, da je v zemljo batiti možnar rasnoslo in sta oba nesrečna fanta obležala vse razmesarjenja. Domačini so jima priskočili na pomoč, ju zapisovali, nato pa ju dali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Benčič je imel vso razmesarjeno glavo in je kmalu umrl.

* V duševni zmedenosti je pogebnill. Pred dnevi je dolela družina posestnika Franca Mrharja v Prigorici, občina Dolenska, v Ribnicu na Dolenskem, huda, nesreča. Že lani je opazila žena, da se je mož v svojem vedenju čisto izpremenil. Začel je tožiti, da je

ZVEZA

LILJA

Ustanovljena leta 1912.

Sedež: Milwaukee, Wis.

WISCONSIN

UPRAVNI ODBOR :

Predsednik: Michael Geiser, 822 West Bruce Street, Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Frank Schneider, 712 South 9th St., Milwaukee, Wis.
Tajnik: Joe Matoh, 704 South 9th Street, Milwaukee, Wis.
Blagajnik: John Selich, 830 South 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnik: Frank Britz, 708 South 7th Street, Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR :

Steve Salomon, 914 South 7th Street, Milwaukee, Wis.
Frank Starich, 500 South 5th Street, Milwaukee, Wis.
Frank Kaytna, 641 W. National Avenue, Milwaukee, Wis.

Dr. John S. Stefanec, 602 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.

Seje se vršijo vsaki tretji petek v mesecu ob 8. uri zvečer na 139 W. National Ave. — Pri Zvezli Lilji se lahko zavarujete za \$250.00 ali \$600.00 posmrtnine in za \$1.00 dnevne bolniške podpore. — Zvezla Lilja sprejema kandidate od 16. do 45. leta starosti, obojega spola.

Pri Zvezli Lilji se tudi lahko zavarujete za samo posmrtnino.

Prvi Zvezli Lilji se tudi lahko zavarujete za samo posmrtnino.

bolan in da bo zaradi bolezni propadel posestvo. Očitno je, da je mož živčno obolel. Iskali so zanj pomoč pri zdravnikih, toda vse je bilo zmanj. Dne 25. aprila se je Franc Mrhar opravil na travnik v bližini doma. Ker ga ni bilo ob pravem času domov, ga je šla družina iskat. Pa ga na travniku niso našli. Iskali so ga potem v obširnih gozdovih Velike gore. Lovec Rudeževega veleposestva v Jelenovem žlebu pa g. Lavrič je pogrešanega svojim revirjem spevčega. Ko ga je vprašal kaj išče gozdu sploh ni dobil odgovora. Ker je Lavrič mislil, da ima opravka z lovskim tatom, je nastopil ostreje, nato pa je mož zaprosil, naj mu pokaže pot. Lovemu je ustregel in Mrhar je šel. Od tedaj manjka za njim vsaka sled.

* Ob krsti sta se stepila. V Breznem ob Dravi sta stražila nekega mrlčja posestnika snova Franjo Podbrezovnik in Franc Tertinek. Iz pogovora je nastal preprič in nekolič vinjan fanta sta se pričela ob krsti pretepati. Drugo jutro so

ISČE SE SLOVENSKO DEKLE,

katero bi veselilo na farmi bližu Milwaukee opravljati hišna dela. Zglasila se v upravnemu ali poklicu telefon: Hales Corners 15-R-5

POPRAVILA

na pralnih, šivalnih in čistilnih strojih vseh modelov. — Ožemalni valjari (Wringer Rolls) za pralne stroje \$1.25 in naprej. — Rabljeni pralni stroji od \$9.00 naprej. — Novi pralni stroji \$38.95. — Novi čistilni stroji (Vacuum Cleaners). — "New Home" električni šivalni stroji na lahka odplačila.

Telefonski Klic je cenjen ob prilikah k o t :

• Poroke • Obletnice • Graduacije • Rojstni dnevi • Povratki v družino

Napravite enega teh sugestiranih klicev sedaj!

Stroški so majhni,

JUGOSLOVANSKA PODPORA
ZVEZA 'SLOGA'

Inkorporirana leta 1916.

Sedež: Milwaukee, Wisconsin

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: Viktor Petek, 3812 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Anton Demšar, 2040 So. 92nd St., West Allis, Wis.
Tajnik: John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: John Arnič, Road 4, West Allis, Wis.
Blagajnik: Anthony Yeray, 835 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

NADZORNKI ODBOR:
Predsednik: Frank S. Ermens, 6227 W. Greenfield Ave., West Allis, Wis.
Nadzornik: Frank Zajec, 725 W. National Ave., Milwaukee, Wis.
Nadzornica: Terezija Kaytnar, 641 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: Joe Vidmar, 2027 W. Garfield Ave., Milwaukee, Wis.
Porotnica: Mary Bačin, 1344 So. 58th Street, West Allis, Wis.
Porotnik: Anton Debevec, 1803 So. 15th Street, Sheboygan, Wis.

TISKOVNI ODBOR:
John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Frances Skrube, 727 N. 11th Street, Sheboygan, Wis.
John A. Oblick, 1130 W. Walker Street, Milwaukee, Wis.

UBRADNO GLASILCI:
"OBZOR", 630 West National Avenue, Milwaukee, Wisconsin.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. H. T. Kristjanson, 324 E. Wisconsin Ave., Milwaukee, Wis.

Seja glavnega odbora se vrši vsak tretji ponedeljek v mesecu, ob 7:30 zvečer na 725 W. National Ave. — Pri J. P. Z. Sloga se lahko zavarujete za \$1,000, \$500 ali \$250 posmrtnine in za \$1 ali \$2 dnevne bolniške podpore. — Zavaruje se tudi lahko za samo posmrtnino.

Pozor: Vse pošiljatve in stvari, ki se tičejo gl. upravnega odbora in Zvezze, se naj pošiljajo na gl. tajnika. — Vsa zadeve v zvezi z blagajniškimi posli, se naj pošiljajo na gl. blagajnika. — Vsa pritožbe namenjene gl. porotnemu odboru, se naj pošljajo na predsednika porotnega odbora. — Vsi dopisi glede Zvezze se naj pošljajo na predsednika tiskovnega odbora, društvene objave in naznania pa na naslov uredništva.

Note: All remittances of business concerning lodges and members should be addressed to the secretary's office. — All financial matters should be addressed to the treasurer's office.

DOPISI

Piknik župnije Sv. Janeza Ev.

Milwaukee, Wis. — Prihodno nedeljo, t. j. 7. t. m. se v Sagadinovem parku vrši običajni letni piknik župnije Sv. Janeza Ev., ki vsako leto pričavi na stotine prijateljev naše slovenske fare.

Tudi letos bo preskrbljeno za dostojno razvedrilo pod milim nebom v najboljši meri. Posebno pozornost pa vzbuja skrivnostna skrinja, ki vsebuje vse, kar si poželi moško srce, in katere bo eden izmed obiskovalcev deležen. Kakšne skrivnosti hrani ta skrinja bo razdeto v nedeljo. Poleg nje pa bodo seveda še druge tajnosti oddane, za katere se bo vredno potegovati.

Zagotavljam vas, da takega piknika se ni bilo nikdar in da bo vse, mlado in staro, tisti dan po koncu.

Zabava se prične popoldne po konsilu in bo trajala do pozne noči. Svirala bo izvrstna slovenska godba, za tiste ki radi plešejo in za tiste, ki radi poslušajo lepe slovenske glasbene komade.

Pikniški prostor se nahaja na So. 38th in W. Burnham Street ter pridete tja lahko tudi s poučno železnico. Pridite v območju št. 1000.

Vas prijazno vabi, za pravljalni odbor,

John Androjna.

Domača zabava kluba vdovcev in vdov

Milwaukee, Wis. — Novo-ustanovljeni klub vdovcev in

Matt Udvovč, direktor WTKA.

up the bar (with the help of the bar fly twins and their pal W. "Wimpy" T.).

Vince, look out for Leeny. You can't pull the wool over her eyes. She knows.

Talk about forgetting F. W., you should have written it in your Memo. book. Bill does.

Well, "Our Gang", you're invited up for a cup of "unburned" coffee and tea.

Say Elsie, that B. O. gag is not mine so you'll have to keep on with your search for the right party.

Did you know that E. O. and Mae West are closely related? Just ask her and she'll tell you all about it.

Have another piece of cake Elise, and the beer went down and around. I could write a book about you Elise but, we'll leave that to Leeny, because that's her profession. I'm afraid if I entered such a profession, I'd have to much competition.

"News of the Day"

Did you know that some of our members are following in the foot-steps of famous Radio stars?

DRŽAVLJANSTVO IN DELO

(V. članek o naturalizaciji in državljanstvu.)

Poleg volilne pravice je zaposlenost ena izmed onih stvari, glede katerih napravila razliko, da-lj je kdo državljan ali ne.

V teh časih je težko dobiti delo. Ako ste inozemec, najdete, da je težkoča še znatno večja.

Nekatere izmed velikih ameriških industrij, kot zelenicne in javne utilite (plinarne, elektrarne itd.), čim dalje bolj zapostavljajo nedržavljane pri zaposlevanju. Nekoliko velikih industrijskih družb nerado daje delo inozemcem. Celo nekatere delavske unije ne sprejemajo inozemcev v svoje članinstvo in tem preprečujejo njihovo zaposlenje v nekaterih izurjenih strokah. Petindvajset držav je uvedlo neko vrsto diskriminacije proti inozemcem v javnih gradnjah.

Morda je ugovor na mestu, da te omejitve niso pravilne. Ti inozemci so bili pripuščeni v to zemljo za stano bivanje.

Na dnevnem redu bo še več drugih važnih vprašanj. Zato vas uljudno vabim, da pridete na to sejo, da se skupno borišemo za naše interese predno bo prepozno, kot je že enkrat bilo pred 15. leti.

Naj si ogledajo tudi nekoliko grocerije, ki prodajajo otrokom pivo v steklenicah in lemnarnice, ki delajo isto. In to še preko ure, ki je postavno določena.

Na dnevnem redu bo še več drugih važnih vprašanj. Zato vas uljudno vabim, da pridete na to sejo, da se skupno borišemo za naše interese predno bo prepozno, kot je že enkrat bilo pred 15. leti.

Matt Udvovč, direktor WTKA.

kje dobiti potrebščine ali postrežbo za svoje gospodinjstvo, za svoj dom, za svojo družino, ali

KADAR . . .

Vaš trgovec slučajno nima dotične stvari, da Vas brzo postreže, ali

KADAR . . .

je sila in rabite nujno profesionalne pomoči, bodisi podnevi ali ponoči, ali

KADAR . . .

hitro želite dobiti prijatelja na telefon in pokramljati z njim

POGLEJTE

v naš "IMENIK TRGOVCEV, OBRTNIKOV IN PROFESIJONALCEV", ki Vam bo brzo povedal pravi naslov!

"Udobna služba za Vas in za trgovca!"

Our future Rubinoff is none other than C. K.

Our next famous Crooner Crosby will be no one else but W. T.

Well, look who we have here conducting our Amateur Show, Major V. K. All right, all right!

Now folks, if you know of any more future stars, let us know about it.

Write this in your Memo book, too. Meetings are held the last Monday of the month at 8 o'clock sharp. Refreshments are to be served at our next meeting.

Ančka.

Looks like I'm elected this time to set my brain storms down on paper, well here goes!

Our long lost pal, Bill, was door man this time and did he enjoy himself! He was always looking for new arrivals, but alas none came. Better luck next time.

As a president Coko, you make a better Cram repair man. Your English (ow) and orderliness (wow) but we accomplished something anyway.

This meeting the girls made sandwiches and the boys furnished the drinks. But gaze your eyes on this. Bill's cousin Ann will furnish the (?) surprise and Mutz will make some of her delicious (!!!) tea.

Before I forget, I want to mention that some time in the near future we will try (I said try) to hold a beach party in conjunction with the meeting. So come to the next meeting and find out all about it. We tried to assemble the details this time only the interruptions were few and far between.

Sandwiches and beer after a meeting seem to be well appreciated and then some. Bill proves to be a successfull toastmaster and Vince a non fallible Clark Gable.

Talking about Vince; what is this all I hear about Giggles wanting to be an aunty? Ah, come out with it now. I can hear the skeleton rattling in the closet already.

Our serene and nonchalant member Tiny Teenie seems to fly off on a tangent some times, and Monday must of been her off day.

Saw some Lilies at the SZZ doing Monday night. Let me enumerate them for you, Man Crusher Ottowitz, who may have a crush on Vince, Ann Jenko, also Christine Miklich and girl friend Ann.

Don't forget too that you kick in until you kick off and then you're still in the hole. I'll be seeing all of you at the St. John's Picnic on Sunday June 7th. So long, I'm the one and only

Hafta Boy.

Imajo v Ameriki rojene otroke in potrebujejo dela in zaslужka ravno tako, kot državljanji. Dejstvo pa je, da to omejitev so tukaj pa ne le v Združenih državah, marveč celo še v večjem obsegu v večini drugih dežel. Dali pravila ali ne, to so dejstva in vsak inozemec mora ž njimi računati.

Diskriminacija proti inozemcem je začela dolgo pred industrijskim polom leta 1929, postala pa je strožja in bolj razsežna tekom depresije. V svoji rani zgodovini je Amerika redkom napravljala kako razliko med državljanji in inozemci, kar se tiče dela. Delavcev je primanjkovalo in ni bilo ni kraja ni konca dela, ki ga je bilo treba izvesti. Kontinent s skoraj neomejenimi viri na ravnega bogastva je zahteval mišice delavev za svoje obdelovanje. Potem je prišla hitra industrializacija in doba masne produkcije. Industrije so začele bolj in bolj biti odvisne od strojev in gomilne sile in visoko izurjenih delavev. Potrebovali so sedaj manj delavcev; dobiti delo za svoje lastne državljane je postala glavna skrb dežele.

FLIS.

Najboljši odgovor

Melhijorček se hvali, da je v šoli znal najboljši odgovoriti učitelju.

"Kaj pa te je vprašal?" je rešovalna mati.

"Vprašal me je, koliko nog ima jazbec, in jaz sem mu odgovoril: tri," odvrne dečko.

"Prismoda," se je razjezila mati, "jazbec ima vendar štiri noge."

"Ze, že, ampak drugi učenci so vsi trdili, da ima samo dve," se odreže Melhijorček.

Nesrečni petelin

Gost: Veste kaj, gospod gospodinjčar, tisti petelin, ki sem ga sinoč povečeval, mi je obležal v želodeu. Od treh zjutrat nisem mogel več spati.

Gostilničar: Da, to je bil njegov čas. Natančno ob treh je me mrha zmerom zbulil.

Cim dalje bolj težavno je za inozemca ne lo najti delo, marveč tudi držati ga. Kjer koli se mora reducirati število delavcev, se skoro vedno inozemec odlovi najprej. Ako se razmerne izboljsajo, on je zadnji, ki dobi delo nazaj.

Za to neprijazno stališče na pram inozemcem, ki imajo ali iščijo dela, se navajajo razni vzroki. Nekateri industrijalec trdijo, da stane preveč denarja trenirati inozemca, ki ne zna anglešči, za nakazano mu delo in da on potrebuje več nadziranja kot državljan. Ako ne zna čitati varnostnih svaril, utegne prispevat k večjemu razmerju nezgod. Nekateri delodajalec čutijo, da oseba, ki nima toliko iniciativ, da bi se pobrigal za državljanstvo, ne more imeti preveč dobre volje za napredovanje in ni začel zaželjiv delavec. Nekateri delodajalec čutijo, da oseba, ki nima toliko iniciativ, da bi se pobrigal za državljanstvo, ne more imeti preveč dobre volje za napredovanje in ni začel zaželjiv delavec.

— Alexander Dumas:

GROF MONTE CRISTO

Roman čudne usode mladega mornarja, ki je postal nedolžna žrtev zahrtnjnih intrig, a pozne lastnik največjega bogastva na svetu.

TRETJI DEL

(Edmond Dantes se pod masko grofa Monte Crista približuje svojim trem sovražnikom, ki so ga po nedolžnem spravili v ječo.

— Njegov obračun z njimi.)

I.

Gostje.

(80)

(Nadaljevanje.)

"Iz vsega, kar pravite, baron, se da sklepate, da vam je gospod kapetan Morrel rešil življenje."

"O moj Bog, da, in čisto pošteno," odvrne Chateau-Renaud.

"In ob kateri priliki?" vpraša Beauchamp.

"Beauchamp, prijatelj moj, znan vam je, da umiram la-kote," pravi Debray, "ne dajte nam torej še pripovedovati povesti."

"Prav," pravi Beauchamp, "a jaz vendar ne branim, da bi šli k mizi . . . Chateau-Renaud nam pove to pri mizi."

"Gospodje," pravi Morcerf, "ura je še četr na enajst, in veste, da pričakujemo še enega gosta."

"O, to je res, diplomata," odvrne Debray.

"Diplomata ali koga drugega; kaj je, ne vem, kar vem je to, da sem mu poveril jaz sam neko poslanstvo, katero je izvršil v moje tako veliko zadovoljstvo, da če bi bil kralj, bi ga imenoval vitezom vseh svojih redov, in če bi mu imel podeliti zlato runo in red hlačnega traka zaeno."

"O njem si lahko mislim vse," odvrne Morecerf.

"Pazite na teh milostnih pet minut, manjkata samo še dve minut."

"Prav, ta čas vam povem nekaj malega o mojem gostu."

"Oprostite," pravi Beauchamp, "ali je v tem, kar nam poveste, najti snov za feljton?"

"Da, gotovo," pravi Morecerf, "in še silno zanimiva."

"Torej govorite, kajti zdaj vidim, da me bode v zbornici manjka. Moram se razvedriti."

"Zadnji karneval sem preživel v Rimu."

"To vemo," pravi Beauchamp.

"Da, toda ne veste, da so me pri tem ugrabili roparji."

"Roparjev sploh ni," pravi Debray.

"O, so so, in še celo strašni, to je občudovanja vredni, me-

ni so se zdeli zelo primerni, da vzbudijo v človeku strah."

"Čuje, moj ljubi Albert," pravi Debray, "priznajte, da se je zakasnil vaš kuhar, da še niso došle ostrige iz Marennesa ali Ostende in da hočete po vzgledu gospe de Maintenon nadomestiti skledo s poveštjo. Povejte to, moj ljubi, mi smo dovolj dobra družba, da vam to oprostimo in bomo poslušali povest, naj bo še tako bajevna."

"In jaz vam pravim, da je klub vsi svoji bajevnosti resnična od začetka do konca. Roparji so me ugrabili ter me odvedli na telo žalosten kraj, ki se imenuje katakombe svetega Sebastijana."

"Ta kraj poznam," pravi Chateau-Renaud. "Mene ni bilo, da bi si poiskal groznic."

"In jaz," pravi Morecerf, "sem jo imel resnično. Naznali so mi, da se lahko odkupim jetništvu s širimi tisoč rimskih tolarjev. K nesreči sem jih imel samo petnajst sto. Bil sem na koncu svojega potovanja, in moje kreditno pismo je bilo izčrpano. Pisal sem Francen. In za Boga, čuje, Franc je bil prisoten, in lahko ga vprašate, ce se lažem le za pičico. Pisal sem Francen, ce ne pride do šestih zjutraj s širimi tisoč tolarjev, da bom imel deset minut po šesti uri čast, prištevati se svetim in slavnim mučenikom. In gospod Luigi Vampa, to je ime glavarja mojih roparjev, mi je zatrdil — in prosim vas, da mi to verjamete —, da bo ravnal natanko po svoji besedi."

"Toda ali je prišel Franc s širimi tisoč tolarjev?" pravi Chateau-Renaud. "Kaj vraga! Ce se imenuje človek Franc d'Epinay ali Albert Morecerf, pač ne pride v zadrgo za širi tisoč tolarjev."

"Ne, ampak prišel je čisto navadno brez denarja v spremstvu gosta, ki sem ga vam omenil in mislim, da vam ga lahko pokažem."

"O, ta gospod mora biti vsekakor kak Herkul ali Perzej!"

"Ne, to je človek skoro moje rasti."

"Oborožen do zob?"

"Pri sebi ni imel niti igle."

"Toda pogajal se je za vašo odkupnino?"

"Rekel je glavarju dve besedi na ulo, in bil sem prost."

"In se opravičevali so se, da so vas ugrabili, ali ni res?"

pravi Beauchamp.

"Res je," pravi Morecerf.

"O tako! Torej je bil ta človek vsekakor Ariost?"

"Ne, to je bil čisto pripravo gospod Monte Cristo."

"Toda kje je sploh kak gospod Monte Cristo," pravi Debray.

"Jaz ga ne poznam," pristavi Chateau-Renaud s hladnostjo človeka, ki ima imena vseh evropskih plemičev v mazinu na roki. "Kje je kdo, ki pozna kakega grofa ali kak kraj tega imena?"

"Morda prihaja iz svete dežele," pravi Beauchamp; "mogoče je, da je bil eden izmed njegovih prednikov lastnik Kalvarije, kakor so bili Mortemarti lastniki Mrtvega morja."

"Oprostite, gospodje," pravi Maksimiljan, "toda zdi se mi, da vam lahko pomagam iz zadrgi; Monte Cristo je majhen otok, katerega ime sem slišal od pomorščakov svojega očeta; leži v Sredozemskem morju kakor atom v brezkončnosti."

"Tako je, gospod," pravi Albert. "Gospod je gospodar tega malega otoka, tega atoma v brezkončnosti, in vlada tam kakor kralj; grofovski naslov si je kupil pač od Toskane."

"Torej je ta vaš gospod bogat?"

"Pri moji duši, to bi mislil!"

"A meni se zdi, da se takega samo kaže."

"Tu se motite, Debray."

"Jaz vas več ne razumem."

"Ali ste čitali 'Tisoč in eno noč'?"

"Vraga, to je nekaj lepega!"

"Torej, ali o ljudeh, ki nastopajo tam, veste kdaj, če so bogati ali revni. Videti so kakor revni ribiči, ali ni res? In smatrate jih za take, a naenkrat vam odpro kako čarobno jamo, kjer najdete zaklad, s katerim bi lahko kupili ladjo."

"No, in?"

"In grof Monte Cristo je tak ribič. Navadno se imenuje pomorščak Simbad in ima jamo, polno zlata."

"In ali ste videli to jamo, Morecerf?" vpraša Beauchamp.

"Jaz ne, ampak Franc. Toda psi! V njegovi prisotnosti ne smete zinti o tem niti besedice. Franc je šel v njo z zavezanimi očmi, in tam so mu stregli mutei in ženske, proti katerim po njegovi trditvi Kleopatra ni nič. Toda glede ženskih si ni bil popolnom na jasnen, ker niso vstopile, dokler ni zavžil hašča, tako da je smatral za njo morda kipe, nastavljeni okoli njega."

Mladci možje se ozroži v Morecerfa z očmi, ki hočejo reči: Ej, moj ljubci, ali ste zblaznili ali pa brijete norce z nami!

"Resnično," pravi Morrel zanišljeno, "slične stvari, kakor jih je povedal gospod Morecerf, sem čul pripovedovati starega pomorščaka, ki se je imenoval Penelon."

"O, pravi Albert, "to je srča, da me podpira gospod Morrel. Na ta način je vrgel v moj labirint nit, zvitno v klopčič."

"Oprostite, ljubi prijatelj," pravi Debray, "pripovedujete nam tako neverjetne stvari . . ."

"Da, toda karkoli rečete, vse ne ovriže dejstva, da gospod Monte Cristo živi."

"Vraga, saj stoji tudi ves svet, ta lepi čudež!"

"Ves svet stoji gotovo, toda ne v enakih razmerah. Ves svet nima črnih sužnjev, galerij kakor princ, konj po šest tisoč frankov in grških ljudic!"

"Ali ste to grško ljubico videli?"

"Da, videl in slišal. Videl v gledališču Valle, slišal nekega dne, ko sem zanjutkoval pri grofu."

"Torej ta vaš izvanredni človek potrebuje vsaj hrane?"

"Potrebuje, toda tako malo, da skoraj ni vredno govorja."

"Vi se bojite, da je vampir."

"Smejte se, če hočete. To je bilo mnenje grofice G . . . , ki je kakor veste, poznala lorda Rutwena."

"Ali vas ni nikdar spremil za nekaj časa v kolozjske razvaline, da bi vam izpli kri, Morecerf?" vpraša Beauchamp.

"Zabavljajte, gospodje, zabavljajte, kolikor vam je dragol!" pravi Morecerf nekoliko užaljen. "Če pogledam vas druge lepe Parizane, navajene na boulevard de Grand in na izprehode v Boulognskem lesu, in če se spomnim tega človeka, se mi zdi, da nismo ljudje iste vrste . . ."

"To mi je v čast!" pravi Beauchamp.

"Vsekakor," pravi Chateau-Renaud, "je vaš grof Monte Cristo čisto galanten človek, razen da ima prav gotovo majhne zvezde z italijanskimi banditimi."

"Ej, saj italijanski banditov sploh ni," meni Debray.

"In ne vampirjev," pristavi Beauchamp. "Čuje, ljubi Albert, ura bije pol enajstih."

"Priznajte, da je vse to bajka, in pojdimo zajutrkovat," pristavi Beauchamp.

Toda zvenjenje ure še ne poneha, ko se odpro vrata in German naznani:

"Njegova ekselencia grof Monte Cristo!"

Vsi poslušalec se zganejo, izdajajo s tem predsodek, ki ga je vzbudila v njihovih dušah Morecerfova povest. Albert sam se ne more ubraniti trenotnega razburjenja.

Slišali niso niti voza na cesti, niti korakov v prednji sobi, celo vrata so se odprla čisto tiho.

Grof se prikaže na pragu, oblečen v najbolj priprosto obliko, toda najpopolnejši modni gospodek bi ne bil našel na tej obleki ničesar, kar bi mogel grajati. Vse je pričalo o izvrstnem okusu; vsemu, obliku, klobuku in perlu se je pozhalo, da prihaja iz najlegantnejših prodajal teh predmetov.

Grof pride v sredo sobe in stopi hitro k Albertu, ki mu je prisel naproti, ter mu prijazno ponudi roko.

"Točnost," pravi Monte Cristo, "je uljudnost kraljev, kakor je rekel, če se ne motim eden vaših vladarjev; toda pri najboljši volji ona ne more biti vedno uljudnost popotnikov. Vendar upam, moj ljubi grof, da mi oprostite z ozirom na mojo dobro voljo dva ali tri trenotke zamude, ki sem jo zagrešil glede najinega svjedoka. Pot, ki znaša petsto milij, ne mine brez ovir, zlasti na Francoskem, kjer, kakor se mi zdi, ni dovoljeno, da bi tepel postiljope."

"Gospod grof," odvrne Albert, "baš sem hotel naznani vaš obisk svojim prijateljem, ki sem jih povabil vsled vaše obljube na današnji dan in katere vam predstavljam: to je gospod Chateau-Renaud, katerega plemstvo sega v dobo dvanajstih parov in katerega pradedo so bili člani Omizja; potem gospod Lucien Debray, tajnik ministerstva za notranje zadeve; gospod Beauchamp, častitljiv žurnalist, stral francoske vlade, o katerem pa vendar ljub njegovi nacionalni slavi niste čuli v Italiji nikdar govoriti, ker njegovo glasilo tja ne prihaja; končno gospod Maksimiljan Morrel, kapitan sphajhe."

Pri tem imenu se grof, ki je pozdravil doslej uljudno, toda s čisto angleško hladnotjo in ravnučnostjo, nehote zgane naprej, in na njegovih bleidih licih se pokaže kakor blisk lahka redčica.

"Gospod ima uniformo francoskih zmagovalcev," pravi; "to je lepa uniforma."

Nemogoče je bilo uganiti, kaj je dalo grofovemu glasu tak polet in njegovemu očesu, dasi nehote, tako lep svit, temu očesu, ki je gledalo tako jasno in mirno, če ni imelo vzroka, da se je zastrlo.

"Ali še niste videli naših Afrikancev, gospod?" pravi Albert.

"Še nikdar," odvrne grof, zopet popolnoma obvladajoč samega sebe.

"Torej, gospod, pod to uniformo bije eno najvralejših in najplemenitejših src naše armade."

"O, gospod grof . . ." ga prekine Morrel.

"Dovolite mi, da govorim, kapetan . . . In pravkar," nadaljuje Albert, "smo čuli pripovedovati o tako junashkem činu tega gospoda, da ga, dasi ga vidim danes prvič, prosim, naj mi dovoli, da ga predstavim za svojega prijatelja."

Zopet je bilo na Monte Cristu opaziti oni nenavadni svetli pogled, ono begotno rdečico, ono lahko trepetanje trepalnice, kar je javljalo pri njem notranje razburjenje.

(Nadaljevanje sledi.)

NASVETI

za dom, kuhinjo in gospodinjstvo
Urejuje Mrs. S.

BODOČE PRIREDITVE NASIH DRUŠTEV IN KLUBOV

Redna mesečna seja direktorija org. Slov. Doma, vsak tretji torek v mesecu ob 8 zvečer v Tamšetovih prostorih.

7. junija. Piknik župnije Sv. Janeza Ev., v Sagadinovem parku, So. 38th in W. Burnham St.

21. junija. Društvo Sv. Janeza Ev. št. 65 KSKJ. piknik v Sagadinovem parku.

21. junija. (Sheboygan). Piknik društva Bratje Zaveze št. 4 JPZS, v Greendale parku.

28. junija. Piknik župnije Marije Pomoč Kristjanov v West Allisu na cerkvenem pomaranču rumeno kožico, ki jo prav drobno sesekljaj. Ko vre mezaže še 10 minut, je kuhana.

5. julija. Skupni piknik društva Sloga št. 1 in Napredna Slovenska št. 6 JPZS, v Gazvodnem parku.

12. julija. Org. Slov. Avditorski v West Allisu, piknik v Kozmuthovem parku.

12. julija. Piknik (veselica na prostem) fare Sv. Trojice, na cerkvenem zemljišču, So. 4th Street.

2. avgusta. Izlet društva Lilijs na Gazvodovo farmo.

16. avgusta. Velik piknik org. Slov. Doma v Arcadian Inn parku, na Highway 15 (W. Greenfield Ave.), pol milje od Waukesha okrajne meje.

16. avgusta. 30-letnica društva Sv. Jožefa št. 103 K. S. K. J., na cerkvenih prostorih v West Allisu.

1. novembra. Praznovanje 10-letnice Žen. Pev. Kluba "Planinska Roža" v SST. dvorani.

31. decembra. Silvestrovski društvo Sloga št. 1 J. P. Z. S. v S. S. Turn dvorani.

Izbogljeni sin
"Kdo je bil najmanj vesel vrnitve izgubljenega sina?" vpraša katehet v šoli.

"Pitanje tele, gospod katehet," se odreže bistra glavica.

IMENIK

[Classified Business-Directory]